การสร้างสไลด์-เทปโปรแกรม วิชาการพยาบาล เรื่อง "การวัดความดันโลหิต" สำหรับนักศึกษาปริญญาพยาบาล

นางไขแสง ชวศิริ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

000221

CONSTRUCTION OF A SLIDE-TAPE NURSING PROGRAMMED LESSON ON "BLOOD PRESSURE TAKING" FOR BACCALAUREATE NURSING STUDENTS

Mrs. Kaisang Chavasiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1978

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างสไลด์-เทปโปรแกรม วิชาการพยาบาล เรื่อง "การวัดความดันโลหิต" สำหรับนักศึกษาปริญญาพยาบาล

โดย นางไขแสง ขวศิริ

แผนกวิชา พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์

หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพรัตน์ ผลาพิบูลย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การสร้างสไลด์ - เทปโปรแกรม วิชาการพยาบาล เรื่อง "การวัดความดันโลหิต" สำหรับนักศึกษาปริญญาพยาบาล
ชื่อนิสิต	นางไขแสง ชวศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์
แผนกวิชา	พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา	2520

หอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อสร้างสไลด์ - เทปโปรแกรม วิชาการพยาบาล เรื่อง "การวัดความดันโลหิต" สำหรับนักศึกษาปริญญาพยาบาล และเพื่อหาประสิทธิภาพของโปรแกรมที่สร้างขึ้น

สมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า

1. สไลด์ - เทปโปรแกรมเรื่อง "การวัดความดันโลหิต" สำหรับนักศึกษาปริญญาพยาบาลจะใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90

2. มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนสไลด์ - เทปโปรแกรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างสไลด์ - เทปโปรแกรมจำนวน 225 เฟรม แบบฝึกปฏิบัติจำนวน 129 ข้อ และแบบสอบเกณฑ์จำนวน 26 ข้อ นำไปทดลองกับตัวอย่างประชากรที่คัดเลือกมา

จากนักศึกษาปริญญาพยาบาลปีที่ 2 โรงเรียนพยาบาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

ขั้นหนึ่งต่อหนึ่ง ใช้วิธีคัดเลือกนักศึกษาที่มีการเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา 2520 อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลางเล็กน้อย จำนวน 1 คน

ขั้นทดสอบกลุ่มเล็ก ใช้วิธีคัดเลือกนักศึกษาที่มีการเรียนในภาคต้นปีการศึกษา 2520 อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 คน

ขั้นทดสอบภาคสนาม ใช้นักศึกษาที่ไม่เคยเรียนด้วยสไลด์ - เทปโปรแกรม เรื่อง "การวัดความดันโลหิต" มาก่อน จำนวน 33 คน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ประสิทธิภาพของสไลด์ - เทปโปรแกรมที่สร้างขึ้นเมื่อพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผู้เรียนสามารถทำคะแนนทดสอบหลังเรียนสไลด์ - เทปโปรแกรมได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 91.14 ซึ่งถึงตามเกณฑ์มาตรฐาน 90 ตัวแรก สำหรับการทำแบบฝึกปฏิบัติในสไลด์เทปโปรแกรมฉบับนี้ ผู้เรียนแต่ละคนสามารถทำคะแนนได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยร้อยละ 97.63 นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติได้คะแนนของแต่ละข้อมากกว่าร้อยละ 90 จำนวน 129 ข้อ

2. การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนสไลด์ - เทปโปรแกรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสไลด์ - เทปโปรแกรมชุดนี้สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างแท้จริงจึงสนองตอบสมมติฐานข้อที่สองได้

Thesis Title	Construction of a Slide-Tape Nursing Programmed Lesson on "Blood Pressure Taking" for Baccalaureate Nursing Students
Name	Mrs. Khaisang Chavasiri
Thesis Advisor	Assistant Professor Pranom Othaganont
Department	Nursing Education
Academic Year	1977

ABSTRACT

Purpose:

The purpose of this study was to construct a nursing programmed slide-tape lesson on "Blood Pressure Taking" for baccalaureate nursing students and to determine the effectiveness of slide-tape programmed lesson based on the 90/90 standard.

Hypotheses:

It was hypothesized that

1. This programmed slide-tape lesson would be effective up to the 90/90 standard.

2. There must be a significant difference between the arithmetic mean of the pre-test and the post-test.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Procedure: ๆ

The investigator constructed the programmed slide-tape lesson with 225 frames, 129 practical items and 26 items of a criterion test. Then the completed programmed lesson was tried out on one to one testing (1:1), small group testing (1:10) and field testing (1:100)

Results:

1. The effectiveness of the programmed lesson was 91.14/97.63, showing that the average score of student answering questions in the programmed lesson was 97.63 percent, and the students' score was 91.14 percent on answering the criterion test.

2. The pre-test and the post-test arithmetic means revealed a significant difference at the 0.01 level.

This results indicated the programme was effectiveness and supported both hypotheses.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยเรื่องนี้สำเร็จได้เนื่องจากได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการทำวิจัยในครั้งนี้ โดยได้ให้ข้อแนะนำข้อคิดเห็น ตลอดจนตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ้งและสำนึกในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำด้านเทคนิคของการสร้างสไลด์-เทปโปรแกรมด้วยดีตลอดมา ผู้ช่วยศาสตาจารย์นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์พเยาว์ เกษตรสมบูรณ์แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการรวบรวมเนื้อหาเรื่องการวัดความดันโลหิต สำหรับการถ่ายทำสไลด์และการบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากแผนกโสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง แผนกโสต-ทัศนศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ และหน่วยเวชนิทัศน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลา-นครินทร์ จึงทำให้สไลด์-เทปโปรแกรมชุดนี้สำเร็จได้

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ฉายเฉิด อภิชาตบุตร ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ นักศึกษาปริญญาพยาบาลปีที่ 1 แห่งวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ และยังได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาปริญญาพยาบาลปีที่ 2 โรงเรียนพยาบาลมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย.

ไขแสง ชวศิริ

หอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย . . . . . ข

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ . . . . . ง

กิตติกรรมประกาศ . . . . . จ

รายการตารางประกอบ . . . . . ฌ

บทที่

1. บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 8

ปัญหา 8

สมมติฐาน 9

ขอบเขตของการวิจัย 9

ข้อตกลงเบื้องต้น 9

ความจำกัดของการวิจัย 10

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 10

2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง 13

พัฒนาการของบทเรียนแบบโปรแกรม 13

ความหมายของโปรแกรม 15

ความหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม 16

ความมุ่งหมายของบทเรียนแบบโปรแกรม 18

หลักสำคัญในการสร้างโปรแกรม 19

ส่วนประกอบที่สำคัญของบทเรียนแบบโปรแกรม . . . 20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ หน้า

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนแบบโปรแกรม 20
ขั้นของการเรียนรู้ในบทเรียนแบบโปรแกรม 23
ลักษณะของบทเรียนแบบโปรแกรม 24
ชนิดของบทเรียนแบบโปรแกรม 26
รูปแบบของบทเรียนแบบโปรแกรม 29
ประโยชน์ของโปรแกรมการสอน 30
ขั้นตอนในการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม 32
การนำบทเรียนแบบโปรแกรมมาใช้ในวิชาชีพพยาบาล . 42
การศึกษาในประเทศไทย 45
แนวทางในการสร้างสไลด์-เทปโปรแกรม 47
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความดันโลหิต 50
การวิจัยเรื่องความดันโลหิตในต่างประเทศ 59
การศึกษาเรื่องความดันโลหิตในประเทศไทย 61

3. วิธีดำเนินการวิจัย 63
ตัวอย่างประชากร 63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 63
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 64
การเก็บรวบรวมข้อมูล 68
สถิติที่ใช้ในการวิจัย 69

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 75

5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ 86
สรุปผลการวิจัย 86
การอภิปรายผล. 86
ข้อเสนอแนะ 88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า

บรรณานุกรม 91

ภาคผนวก 99

ภาคผนวก ก. 100

ภาคผนวก ข. 116

ภาคผนวก ก. 181

ภาคผนวก ง. 236

ประวัติผู้เขียน 245

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ หน้า

1. ผลการทดสอบกลุ่มเล็ก 79
2. คะแนนการทำแบบฝึกปฏิบัติในสไลด์-เทปโปรแกรมไก้ถูกต้อง เป็นรายข้อคิดเป็นร้อยละ 81
3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนจากแบบสอบก่อนเรียน และหลังเรียนสไลด์-เทปโปรแกรม 82
4. การวิเคราะห์อำนาจจำแนก และระดับความยากของแบบสอบ 101
5. การคำนวณหาความเที่ยงของแบบสอบทั้งฉบับ 104
6. ผลการทดสอบภาคสนาม 106
7. ตารางวิเคราะห์แบบฝึกปฏิบัติในสไลด์-เทปโปรแกรม 108

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย